

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **197**

data posiedzenia: **16 stycznia 2018 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, w zakresie doprecyzowania i wzmocnienia pozycji członków spółdzielni mieszkaniowych (cd.) (P9-05/17).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, w celu wzmocnienia ochrony konsumenta korzystającego z usług telekomunikacyjnych (cd.) (P9-34/17).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w celu doprecyzowania możliwości rezygnacji z tzw. „polisolokat” (cd.) (P9-26/17).
4. Rozpatrzenie petycji wielokrotnej w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustaw: – z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, poprzez dodanie art. 106¹ §1 i 2, – z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, poprzez dodanie w art. 207 §4, 5 i 6, – z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, zmiana art. 58 §1a i art. 107 §2, – z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zmiana art. 756¹ §1 i 2 (cd.) (PW9-01/17).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, w celu dostosowania jej postanowień do wymogów określonych w Konstytucji RP (P9-38/17).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, w celu doprecyzowania definicji tajnej współpracy z organami bezpieczeństwa państwa w PRL (P9-39/17).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, w celu poszerzenia kręgu uprawnionych do świadczeń z ustawy o osoby świadczące prace na rzecz nielegalnych organizacji związkowych i politycznych do kwietnia 1989 r. oraz niewykonujących pracy przed 4 czerwca 1989 r. na skutek represji politycznych (P9-40/17).

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Robert Mamątow.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Zbigniew Cichoń, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Łukasz Mikołajczyk, Andrzej Mioduszewski, Aleksander Pocię, Jan Rulewski, Michał Seweryński, Lidia Staroń,

goście, m.in.:

Urząd Komunikacji Elektronicznej:

zastępca dyrektora Departamentu Prawnego Magdalena Głowicka ze współpracownikami,

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

naczelnik wydziału w Departamencie Ochrony Interesów Konsumentów Artur Zwaliński ze współpracownikami,

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

naczelnik wydziału w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych Wojciech Kuraszyk ze współpracownikami,

Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych:

dyrektor Biura Dyrektora Generalnego Tomasz Lis,

Polska Izba Ubezpieczeń:

prezes zarządu Jan Prądyński ze współpracownikami,

Biuro Rzecznika Finansowego:

koordynator Zespołu Prawnego, zastępca dyrektora Wydziału Klienta Rynku Ubezpieczeniowo-Emerytalnego Aleksander Daszewski ze współpracownikami,

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego:

dyrektor Departamentu Inspekcji Ubezpieczeniowych i Emerytalnych Paweł Sawicki ze współpracownikami,

Związek Banków Polskich:

dyrektor Zespołu Bankowości Detalicznej i Rynków Finansowych Norbert Jeziolowicz,

Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:

zastępca dyrektora Biura Prawnego Anna Pluta-Dackiewicz,

zastępca dyrektora Archiwum Mariusz Kwaśniak ze współpracownikami,

przedstawiciele Stowarzyszenia „Dla Dobra Dziecka”, Stowarzyszenia „Prawo Dziecka”, Stowarzyszenia Walczących o Niepodległość 1956–89, Stowarzyszenia Kobiet Internowanych, Więzionych, Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Mazowsze, Fundacji SPES, Instytutu na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris”,

Kancelaria Senatu:

wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz, pracownicy Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji: Jolanta Krynicka, Marzena Krysiak, Maciej Kowalski, Żaneta Urawska, pracownicy Biura Legislacyjnego: Danuta Drypa, Aldona Figura.

Ad 1.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji przypomniła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Żaneta Urawska.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawicielka Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu Aldona Figura.

Senator Lidia Staroń zgłosiła wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie rozpatrywanej petycji.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja nie zakończyła prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 2.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

W dyskusji zabrała głos przedstawicielka Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Przewodniczący komisji Robert Mamątow zgłosił wniosek o zakończenie prac nad petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 3.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

Treść petycji przypomniał pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Polskiej Izby Ubezpieczeń, Biura Rzecznika Finansowego i Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

Przewodniczący komisji Robert Mamątow zgłosił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie rozpatrywanej petycji.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja nie zakończyła prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 4.

Komisja kontynuowała prace nad petycją.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Stowarzyszenia „Dla Dobra Dziecka”. Senator Aleksander Pocięj zgłosił wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie rozpatrywanej petycji. Do wniosku przychylni się senator Zbigniew Cichoń i senator Michał Seweryński.

Senator Lidia Staroń zgłosiła wniosek o wstrzymanie prac do czasu uzyskania opinii Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Biura Rzecznika Praw Dziecka.

Senator Rafał Ambrozik zgłosił wniosek o wstrzymanie prac do czasu uzyskania bardziej szczegółowych informacji ze strony Ministerstwa Sprawiedliwości.

W wyniku głosowania komisja przyjęła wniosek o podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Konkluzja:

Komisja nie zakończyła prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 5.

Treść petycji zbiorowej dotyczącej zmiany art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (DzU z 2017 r. poz. 1153) przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Jolanta Krynicka.

Petycja zbiorowa Fundacji SPES, wniesiona przez pana Michała Drozdka, dotyczy zmiany art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania. Fundacja proponuje zmianę art. 3 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania poprzez uchylenie ust. 2, co w opinii fundacji spowoduje dostosowanie ustawy do wymogów

określonych w art. 53 ust. 1 Konstytucji RP oraz do przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych. Fundacja podkreśla, że Konstytucja RP wyznacza minimalny standard przestrzegania praw człowieka, który jest wiążący dla ustawodawcy. Mimo to w obowiązującym porządku prawnym funkcjonuje przepis, który wg autorów petycji „stanowi ponure dziedzictwo okresu komunistycznego, ingerując w istotę wolności sumienia”. Kwestionowany przez fundację ust. 2 w art. 3 omawianej ustawy stanowi, iż „korzystanie z wolności sumienia i wyznania nie może prowadzić do uchylania się od wykonywania obowiązków publicznych nałożonych przez ustawy”. Zdaniem fundacji przepis ten „stoi w rażącej sprzeczności z rozumieniem wolności sumienia przyjętym w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego” (przytoczono orzeczenie TK z 15 stycznia 1991 r., sygn. akt U 8/90, i wyrok TK z 7 października 2015 r., sygn. akt K 12/14). Bowiem – zdaniem fundacji – „prawo podmiotowe do sprzeciwu sumienia wypływa wprost z wolności sumienia gwarantowanej przez Konstytucję, zaś ustawodawca może ograniczać to prawo tylko wyjątkowo”. Uchylenie ust. 2 w art. 3 ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania byłoby, zdaniem fundacji, krokiem w kierunku dostosowania prawa polskiego do wymogów wynikających z art. 53 ust. 1 Konstytucji RP, w którym stwierdza się, że „każdemu zapewnia się wolność sumienia i religii”.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Fundacji SPES i Instytutu na rzecz Kultury Prawnej „Ordo Iuris”.

Senator Michał Seweryński zgłosił wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Zastępca przewodniczącego komisji Jan Rulewski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła wniosek o podjęcie dalszych prac nad petycją.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 6.

Treść petycji dotyczącej zmiany art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (DzU z 2015 r. poz. 693 ze zm.) przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Jolanta Krynicka.

Petycja zbiorowa wniesiona przez Stowarzyszenie Walczących o Niepodległość 1956–89 dotyczy zmiany art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Autorzy petycji kwestionują trafność postanowień art. 4 pkt 2 ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Stwierdza się w nim, że omawiany status przysługuje osobie, co do której w archiwum Instytutu Pamięci Narodowej nie zachowały się dokumenty wytworzone przez nią lub przy jej udziale, w ramach czynności wykonywanych przez nią w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji przez organy bezpieczeństwa państwa. Autorzy petycji mają świadomość, że celem tego przepisu miało być wyeliminowanie z tego grona osób, które współpracowały z organami bezpieczeństwa PRL. Jednak, w opinii stowarzyszenia, tak sformułowany przepis jest „sprzeczny z zasadami demokratycznego państwa prawnego i sprawiedliwości społecznej”. Bowiem „notatki służbowe mają charakter jednostronny, czyli zostały sporządzone przez funkcjonariusza”. Notatka taka mogła być sporządzana bez wiedzy i udziału osoby, na którą funkcjonariusz organów bezpieczeństwa państwa się powoływał. W przytoczonym przez stowarzyszenie orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego stwierdzono, że fakt spotkania z funkcjonariuszem SB i sporządzenie przez niego jednostronnej notatki, gdy nie ma zobowiązań danej osoby do współpracy czy pobierania wynagrodzenia za przekazywane informacje, nie może być uznany za świadomą współpracę.

W związku z tym stowarzyszenie twierdzi, że przepis art. 4 pkt 2 ustawy o działaczach

opozycji antykomunistycznej należy uznać za „niefortunny” i krzywdzący dla wielu osób. Autorzy petycji chcą go zmienić w taki sposób, by jedynie stwierdzenie faktu świadomej współpracy, a nie jej domniemanie było powodem uznania określonych osób za tajnych współpracowników lub informatorów służb PRL.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Walczących o Niepodległość 1956–89, Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Stowarzyszenia Kobiet Internowanych, Więzionych, Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Mazowsze.

Senator Michał Seweryński złożył wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją. Do tego wniosku przychylił się także senator Aleksander Pociąg.

Przewodniczący komisji Robert Mamątow zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Żaden z poddanych pod głosowanie wniosków nie uzyskał większości głosów.

Przewodniczący komisji Robert Mamątow ponowił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

Ad 7.

Treść petycji dotyczącej zmiany art. 2 i art. 21 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (DzU z 2016 r. poz. 1255 ze zm.) przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Petycja zbiorowa wniesiona przez Stowarzyszenie Walczących o Niepodległość 1956–89 dotyczy zmiany art. 2 i art. 21 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego. W ocenie autorów petycji „osoby wykonujące pracę na rzecz podziemia ryzykowały nie tylko długoletnim więzieniem, przepadkiem mienia i innymi prześladowaniami, ale także rozpadem własnej rodziny i wykluczeniem z typowych relacji społecznych”. Ich zdaniem nieliczna już dziś grupa, ok. 1200 osób, w pełni zasługuje na przyznanie statusu kombatanta.

Jednocześnie autorzy petycji uznają za celowe wprowadzenie ograniczenia dla możliwości uzyskania uprawnień kombatanckich, jakim jest potwierdzenie braku współpracy z organami bezpieczeństwa w rozumieniu art. 3 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów. W tym celu proponują, aby do wniosku w sprawie przyznania uprawnień kombatanckich, kierowanego do szefa Urzędu Kombatantów i Osób Represjonowanych, każdorazowo dołączana była decyzja administracyjna prezesa Instytutu Pamięci Narodowej w sprawie tej osoby, wydawana nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Walczących o Niepodległość 1956–89 oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Przewodniczący komisji Robert Mamątow zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła o niepodejmowaniu dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.

Opracowano w BPS